

ด่วนมาก

ที่ กต ๑๖๐๒.๒/ ๖๐๐๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... ๓๗๖๐ ๖๖๓
วันที่ ๘ ส.ค. ๒๕๕๙ เวลา ๑๑.๓๐

ส.ว.ก.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๕๙

๖๑
๘ มีนาคม
๑๓.๔๕ น.

เรื่อง ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า Non-Project Grant Aid (NPGA) จากรัฐบาลญี่ปุ่น

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกถือนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างเอกสาร Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details, Record of Discussions, Agent Agreement และ Banking Arrangement พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศ ขอเสนอเรื่องการทำข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่น ว่าด้วยความช่วยเหลือแบบให้เปล่า Non-Project Grant Aid (NPGA) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ได้แจ้งว่ารัฐบาลญี่ปุ่นจะให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า Non-Project Grant Aid แก่รัฐบาลไทย ในวงเงิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท (ประมาณ ๓๐๐ ล้านบาท) โดยแบ่งเป็นด้าน Provision of Japanese SME's Products จำนวน ๕๐๐ ล้านบาท และด้าน Provision of Japanese Next-Generation Vehicle จำนวน ๕๐๐ ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศกำลังพัฒนา โดยจะจัดซื้อและส่งมอบ อุปกรณ์ อาทิ เครื่องจักรกลอุตสาหกรรม และรถยนต์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้แก่หน่วยงานไทยที่จัดทำคำขอที่ได้รับอนุมัติจากญี่ปุ่น

๑.๑.๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ฝ่ายญี่ปุ่นได้แจ้งผลอนุมัติคำขอจำนวน ๑๕ คำขอของ ๕ กระทรวง โดยแบ่งเป็น ๑) Provision of Japanese SME's Products จำนวน ๑๔ คำขอ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงคมนาคม และ ๒) Provision of Japanese Next-Generation Vehicle จำนวน ๑ คำขอ ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑.๑.๓ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ได้จัดส่งร่างข้อตกลงและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อฝ่ายไทยพิจารณาตอบรับ ได้แก่ Exchange of Notes (EN), Agreed Minutes on Procedural Details (AM), Record of Discussions (RD), Agent Agreement (AA) และ Banking Arrangement (BA) ของการรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่า NPGA จากรัฐบาลญี่ปุ่น

/๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี...

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ อนุมัติให้สำนักงานความร่วมมือ
เพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) (กรมความร่วมมือระหว่างประเทศในปัจจุบัน) ลงนามในร่าง
Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details และ Record of Discussions เพื่อตอบรับ
ความช่วยเหลือให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่น วงเงิน ๘๐๐ ล้านเยน เพื่อการจัดซื้อ/จัดหาอุปกรณ์ขนาดใหญ่สำหรับ
ใช้ในกรณีเกิดอุทกภัย ตามคำขอของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และมอบหมายให้กรมป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยซึ่งเป็นหน่วยงานผู้ดำเนินโครงการ (Implementing Agency) ลงนามในเอกสารย่อยสำหรับการ
การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้ความช่วยเหลือให้เปล่าดังกล่าว ซึ่งเอกสารย่อยดังกล่าวเป็นรูปแบบและ
มีเนื้อหาสาระมาตรฐานที่ญี่ปุ่นใช้ในการให้ความช่วยเหลือให้เปล่าแก่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ร่างเอกสาร Exchange of Notes และ Agreed Minutes on Procedural
Details ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญา
ตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งจะต้องได้รับ
ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม แต่ไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง
ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒.๒ ร่างเอกสาร Record of Discussions เป็นเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการ
ที่จำเป็นของฝ่ายไทยเพื่อป้องกันการทุจริตในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีนายผู้พันในทางนโยบายต่อ
รัฐบาลไทย จึงจำเป็นต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของ
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒.๓ ร่างเอกสาร Agent Agreement เป็นสัญญาว่าจ้างระหว่างกรมความร่วมมือ
ระหว่างประเทศกับ Japan International Cooperation System (JICS) เพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดหา
เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ให้แก่หน่วยงานไทย และร่างเอกสาร Banking Arrangement เป็นสัญญา
ระหว่างกรมความร่วมมือระหว่างประเทศกับ Bank of Tokyo - Mitsubishi UFJ (BTMU) จึงไม่เป็น
สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ฝ่ายญี่ปุ่นแจ้งว่าหากทั้งสองฝ่ายไม่สามารถลงนามได้ภายในสัปดาห์ที่สามของเดือนมีนาคม
๒๕๕๙ (สิ้นปีงบประมาณญี่ปุ่น ๒๕๕๘) รัฐบาลญี่ปุ่นจำเป็นต้องยกเลิกความช่วยเหลือให้เปล่าดังกล่าว
แก่รัฐบาลไทย และโอนเงินงบประมาณคืนคลังญี่ปุ่นต่อไป เรื่องนี้จึงมีความเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี
พิจารณาให้ความเห็นชอบการลงนามในข้อตกลงและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยได้แจ้งกระทรวงการต่างประเทศขอให้ฝ่ายไทยลงนามในเอกสารความตกลงเพื่อเป็นการตอบรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่น ภายใต้ Non-Project Grant Aid for Provision of Japanese SME's Products ซึ่งจะเป็นการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องจักรกลที่ใช้เทคโนโลยีจากการผลิตโดย SME ของญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพเฉพาะตัวและใช้งานง่าย และการจัดการรถยนต์รุ่นอนาคตภายใต้ Non-Project Grant Aid for Provision of Japanese Next-Generation Vehicle

๔.๒ เอกสารความตกลงดังกล่าวประกอบด้วย

๔.๒.๑ ร่าง Exchange of Notes และ Agreed Minutes on Procedural Details เป็นเอกสารความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่นเกี่ยวกับการรับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น โดยมีเงื่อนไข กล่าวคือ รัฐบาลไทยจะต้องซื้อสินค้าตามประเภทที่กำหนดไว้โดยรัฐบาลญี่ปุ่นเท่านั้น และมีพันธกรณี ที่รัฐบาลไทยต้องดำเนินการตามในการรับเงินช่วยเหลือและจัดซื้อสินค้า อาทิ การเปิดบัญชีกับธนาคารญี่ปุ่น การยกเว้นภาษี การจัดทำรายงานเกี่ยวกับบัญชี เป็นต้น

๔.๒.๒ ร่าง Record of Discussions เป็นเอกสารที่บันทึกความเข้าใจของผู้แทนฝ่ายญี่ปุ่นและฝ่ายไทยเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรการที่จำเป็นของฝ่ายไทยเพื่อป้องกันการทุจริตในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องตามร่าง Exchange of Notes และ Agreed Minutes on Procedural Details

๔.๒.๓ ร่าง Agent Agreement เป็นสัญญาว่าจ้างระหว่างกรมความร่วมมือระหว่างประเทศกับ Japan International Cooperation System (JICS) ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของการจัดซื้อจัดจ้างตามข้อ ๓ ของร่าง Agreed Minutes on Procedural Details

๔.๒.๔ ร่าง Banking Arrangement เป็นสัญญาระหว่างกรมความร่วมมือระหว่างประเทศกับ Bank of Tokyo - Mitsubishi UFJ (BTMU) ซึ่งเป็นการดำเนินการตามข้อ ๓ ของร่าง Exchange of Notes ที่กำหนดให้รัฐบาลไทยเปิดบัญชีกับรัฐบาลญี่ปุ่น

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

๖. ผลกระทบ

ข้อตกลงนี้จะเป็นกลไกสำคัญในการช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมิตรประเทศ ทั้งสองในการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการ อีกทั้งยังมีประโยชน์ในการยกระดับขีดความสามารถด้านการแข่งขันของหน่วยงานไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๗.๑ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย โดยเป็นงบประมาณจากรัฐบาลญี่ปุ่น

๗.๒ Bank of Tokyo - Mitsubishi UFJ (BTMU) จะทำหน้าที่โอนเงินดังกล่าวเข้าบัญชีผู้รับความช่วยเหลือ (รัฐบาลไทย) และจะโอนเงินจากบัญชีผู้รับความช่วยเหลือดังกล่าวไปยังบัญชีของ Japan International Cooperation System (JICS) ซึ่งเป็นตัวแทนของรัฐบาลญี่ปุ่นที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ให้แก่หน่วยงานไทยต่อไป ซึ่งจะมีค่าธรรมเนียมการโอน (banking charge/ commission) ให้แก่ธนาคาร BTMU ที่ไม่สามารถหักจากวงเงินความช่วยเหลือให้เปล่าได้ และรัฐบาลไทยจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าธรรมเนียมการโอนดังกล่าว ในวงเงิน ๑/๒๐% ของวงเงินช่วยเหลือทั้งหมด คือ $0.0005 \times 1,000 \text{ ล้านบาท} = 500,000 \text{ บาท}$ หรือประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ บาท อย่างไรก็ตาม กระทรวงการต่างประเทศได้จัดเตรียมงบประมาณเพื่อการดังกล่าวไว้แล้วจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๙ ของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ หมวดงบดำเนินงาน รายการค่าใช้จ่าย (ค่าภาษีและค่าธรรมเนียม)

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ หน่วยงานไทยที่ได้รับอนุมัติคำขอ ไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะและถ้อยคำของร่างเอกสารความตกลงทั้ง ๕ ฉบับ รวมทั้งได้แจ้งยืนยันว่าสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีที่กำหนดไว้ในเอกสารความตกลงดังกล่าวข้างต้น โดยไม่ต้องออกกฎหมายอื่นใดอีก

๘.๒ ร่าง Exchange of Notes กำหนดให้รัฐบาลไทยอำนวยความสะดวกและสิทธิพิเศษแก่ความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น ทั้งนี้ หน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้ตามความตกลงดังกล่าวเนื่องจากมีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องรองรับไว้แล้ว

๙. ขอกฎหมายและมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ พระราชบัญญัติสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๔๙ และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ว่าด้วยการจัดซื้อสินค้าและบริการด้วยเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๔ และ พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๐. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเรียนความเห็นว่าเป็นสาระัตถะ ถ้อยคำ และข้อกฎหมาย หน่วยงานไทยที่ได้รับอนุมัติความช่วยเหลือไม่มีข้อขัดข้องในร่าง Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details, Record of Discussions, Agent Agreement และ Banking Arrangement

/รวมทั้งได้...

รวมทั้งได้ยืนยันแล้วว่า สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในร่างความตกลงฯ โดยไม่ต้องออกกฎหมายเพิ่มเติม อีกทั้งในส่วนของการความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้ตรวจสอบแล้วว่ามีความหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องรองรับการอำนวยความสะดวกและสิทธิพิเศษในการนำเข้าหรือจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการช่วยเหลือจากต่างประเทศไว้ด้วยแล้ว

ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอ ดังนี้

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบร่าง Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details และ Record of Discussions และหากก่อนการลงนามมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างหนังสือดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่เนื้อหาสาระสำคัญ ขอให้สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

๑๐.๒ ขออนุมัติให้อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ลงนามในเอกสาร Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details และ Record of Discussions

๑๐.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Power) ให้แก่อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้แทนสำหรับการลงนามในเอกสาร Exchange of Notes และ Agreed Minutes on Procedural Details

๑๐.๔ มอบหมายให้กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เป็นตัวแทนหน่วยงานราชการไทย ที่ได้รับอนุมัติ NPGA ลงนามในเอกสารย่อย ได้แก่ Agent Agreement และ Banking Arrangement ซึ่งเป็นเอกสารย่อยที่มีเนื้อหาเช่นเดียวกับที่คณะรัฐมนตรีได้เคยอนุมัติไว้แล้ว ตามข้อ ๑.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๔๑๐๐๙

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๕๗